

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
БЭЙРЭКЭ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СВОЕСТЫ**

РЕШЕНИЕ

КАРАР

№ 9

«31» май 2023 ел

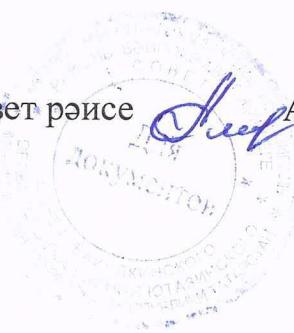
Татарстан Республикасы Ютазы  
муниципаль районы Бэйрэкэ авыл  
жирлегендэ бюджет процессы туринда  
нигезлэмэне раслау хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрендөгө «Россия Федерациясендэ жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда»гы 131-ФЗ санлы Федераль законы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, 2004 елның 28 июлендөгө «Татарстан Республикасында жирле үзидарә туринда»г 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бэйрэкэ авыл жирлеге» муниципаль берэмлеге Уставы нигезендө, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бэйрэкэ авыл жирлеге башкарма комитеты карарит:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бэйрэкэ авыл жирлегендэ бюджет процессы туринда беркетелгэн нигезлэмэне расларга.
2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бэйрэкэ авыл жирлеге советының 2012 елның 29 мартандагы «Ютазы муниципаль районы Бэйрэкэ авыл жирлегендэ бюджет процессы туриндагы нигезлэмэне раслау хакында»гы 5 санлы каары үз көчен югалткан дип танырга.
3. Элеге каарны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бэйрэкэ авыл жирлеге» муниципаль берэмлекенең мэгълүмати стендларында урнаштыру юлы белән игълан итәргә, <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча «Интернет» мэгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мэгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм <http://jutaza.tatarstan.ru> адресы буенча Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берэмлекләре порталы составында дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының Бердәм «Рәсми Татарстан» порталын «Интернет» мэгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.
4. Элеге каарар рәсми рәвештә игълан ителгэн көннән үз көченә керә.
5. Элеге каарарның үтәлешен тикшерүне Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бэйрэкэ авыл жирлеге Советының план-бюджет

комиссиясенә һәм икътисадый үсешенә йөкләргә.

Татарстан Республикасы  
Ютазы муниципаль районы  
Бәйрәкә авыл жирлеге башлыгы-Совет рәисе А.О.Әхмәтшина



Татарстан Республикасы Ютазы  
муниципаль районы Бәйрәкә авыл  
җирлеге Советының 2023 елның  
31 маенданы 9 санлы  
каарына күшүмтә

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкә авыл  
җирлегендә бюджет процессы турында  
нигезләмә

I бүлек. Гомуми нигезләмәләр.

1 маддә. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкә авыл жирлегендә бюджет проектын (алга таба - бюджет) төзу hәм карау тәртибен билгеләү, жирле бюджетны раслау hәм үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисапны карау hәм раслау буенча бюджет хокук мәнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында барлыкка килә торган бюджет мәнәсәбәтләрен регламентлаштыра.

2 маддә. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкә авыл жирлегендә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукий нигезләре (алга таба – жирлек) Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, Россия Федерациясе hәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка хокукий актлары, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкә авыл жирлеге Уставы (алга таба – жирлек уставы) hәм әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 маддә. Әлеге нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр hәм терминнар әлеге положениедә төшенчәләр hәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы hәм бюджет хокук мәнәсәбәтләрен көйләүче башка гамәлдәге законнар белән билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

4 маддә. Бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Бюджет классификациясенең бердәмлеген hәм бюджет системасы бюджетлары курсәткечләренең бюджет дефицитларын финанслау чыганакларын hәм керемнәрен төркемләгәндә чагыштыручанлыгын тәэмим итү максатларында Россия Федерациясенең бюджет классификациясе, шулай ук Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән аны куллану тәртибе кулланыла.

5 маддә. Бюджет процессының төп этаплары торак пунктта бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- бюджет үтәлеше;
- бюджетны төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау жирле бюджет үтәлеше турында хисаплар;
- муниципаль финанс контроле.

6 маддә. Бюджет процессында катнашучылар

Муниципаль берәмлектә бюджет процессында катнашучылар булып:

Торак пункт башлыгы;

Торак пункт Советы;

- Жирлекнең башкарма комитеты;

- Ютазы муниципаль районның Контроль-хисап палатасы;

бюджет акчаларының баш идарәчеләре;

бюджет көрөнөрөнен Баш администраторлары (администраторлары);

финанслау чыганакларының Баш администраторлары  
(администраторлары)

бюджет дефициты;

- бюджет акчаларын алучылар.

7 маддә. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы:

- бюджетны һәм аның үтәлеше турында хисапны карый һәм раслый;

- бюджет үтәлешенен аерым мәсьәләләрен карау барышында контролълек итәләр;

Россия Федерациясенең Салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә жирле салымнарны һәм жыемнарны билгели, үзгәртә һәм гамәлдән чыгара;

жирле салымнар буенча салым ташламаларын, нигезләрен һәм аларны куллану тәртибен билгели;

- муниципаль берәмлекне үстерү планнарын һәм программаларын кабул итә, аларның үтәлеше турында хисапларны раслый;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, Россия Федерациисенең, Татарстан Республикасының башка закон чыгару һәм норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Торак пункт Советы түбәндәгеләргә хокуклы:

башкарма комитеттан

- бюджет проектын карау һәм раслау барышында Башкарма комитеттан ярдәмче материаллар алу;

- бюджет үтәлеше турында оператив мәгълүмат алу;
- бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау (расламау);

## 2. Жирлек башлығы:

- жирле бюджет турында карап проектын Ютазы муниципаль районының Контроль-хисап палатасына экспертиза үткәру өчен жибәрә;
- советның бюджет турында, Карап кабул итүгә үзгәрешләр керту турында каарларына күл күя

бюджет, бюджет үтәлеше турында еллык хисапны раслау турында, жирлекнең бюджет мөнәсәбәтләрен җайга салучы Советның башка каарлары;

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы закон чыгару һәм норматив хоқукий актлары, торак пункт уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

## 3. Жирлекнең башкарма комитеты:

- муниципаль берәмлекне социаль-икътисади үстерү программасын, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет проектын төзүне һәм аларны кирәkle документлар һәм материаллар белән жирлек Советына раслау өчен кертуне оештыра;

бюджет үтәлешен һәм бюджет хисабын төзүне тәэммин итә;

- жирлек советына раслау өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра;

- жирлек уставына ярашлы рәвештә муниципаль бурычны идарә итүне гамәлгә ашыра;

чыгым йөкләмәләре реестрын алып баруны оештыра;

бюджет үтәлешен контролльдә тота, шул исәптән бюджет акчаларының максатчан һәм нәтижәле тотылуын контролльдә тота;

финанс органы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнары, торак пункт Уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнары, торак пункт уставлары нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

## 4. Ютазы муниципаль районы контроль-хисап палатасы:

Ютазы муниципаль районының Контроль-хисап палатасы бюджет вәкаләтләрен Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2011 елның 7 февралендәге «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм эшчәнлегенен гомуми принциплары турында»гы 6-ФЗ санлы Федераль законы нигезендә, контроль - хисап палатасына тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тапшыру турындагы Килешүгә ярашлы рәвештә гамәлгә ашыра.

- бюджет үтәлешен тышкы контролльдә тота;

- жирлек бюджеты проектына һәм бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга салучы жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукий актларына экспертиза үткәрә;

- бюджет үтәлеше турында еллық хисапны тышкы тикшерүне гамәлгә ашыра;

торак пункт милкендәге милек белән идарә итү һәм идарә итүнен билгеләнгән тәртибен үтәүне контролъдә тота;

- бюджет акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган

башка чыганаклардан бюджет тарафыннан алынган акчаларны куллануның законлылыгын, нәтижәлелеген (эффективлыгын һәм экономиялелеген) контролъдә тотуны оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр бирунен нәтижәлелеген бәяли;

- федераль законнар, Россия Федерациясе субъекты законнары, жирлек уставы һәм жирлек Советының норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендәге башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

##### 5. Бюджет акчаларының Баш идарәчесе:

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитларына ярашлы рәвештә бюджет акчаларын куллануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэммин итә;

- аңа буйсынган идарәчеләр һәм бюджет акчаларын алучылар исемлеген төзи;

- бюджет йөкләмәләре һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алыш бара;

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренен нигезләмәләрен төзи;

- бюджет язын төзи, раслый һәм алыш бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы идарәчеләр һәм бюджет акчаларын алучылар буенча бүләп бирә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

- бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- жыелма бюджет рәсемен Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне формалаштыра һәм раслый;

- алучыларга максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм

бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәэммин итә;

- бюджет акчаларының баш идарәчесенән бюджет Хисабын формалаштыра;

- бюджет законнары белән билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет акчаларын алучы:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- бюджет йөкләмәләрен һәм (яки) бюджет ассигнованиеләренең житкерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яки) башкара;

- ача каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтиҗәлелеген, максатчан характеристын тәэммин итә;

бюджет акчаларын тиешле баш идарәчегә (идарәчегә) бюджет язының үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- бюджет исәбен алыш бара (бюджет исәбен алыш баруны тәэммин итә);

- бюджет хисабын формалаштыра (бюджет хисабын формалаштыруны тәэммин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет хисабын бюджет акчаларының тиешле баш идарәчесенә (идарәчесенә) тапшыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен һәм әлеге законнарны көйләүче бюджет законнарының норматив хокукий актлары белән билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

7. Муниципаль берәмлекнән бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре.

Бюджет керемнәре баш администраторының, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексына ярапшлы билгеләнә.

8 маддә. Казна түләүләре системасы, казна озата баруы, казна хезмәте күрсәтү.

1. Казна түләүләре системасы кагыйдәләр буенча үзара эш итүче казна түләүләре системасында катнашучылар һәм операторлар жыелмасы булып тора казна түләүләре системасын оештыру һәм эшләве.

2. Казна түләүләре системасында турыдан-туры катнашучылар булып түбәндәгеләр тора:

1) Федераль казначылык;

2) муниципаль берәмлекнән финанс органы;

3) бюджет керемнәре администраторлары, бюджет дефицитын финанслау чыганаклары администраторлары;

4) бюджеттан акча алучылар һәм казна озата баруында катнашучылар, федераль Казначылыкта ачылган шәхси счетлар.

3. Казна түләүләре системасында турыдан-туры катнашучылар булып:

- 1) жирле бюджеттан акча алучылар;
- 2) жирле бюджет дефицитын финанслау чыганаклары администраторлары;
- 3) муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләр;
- 4) бюджеттән акча алучылар һәм муниципаль берәмлекнең финанс органында шәхси счетлары ачылган казна озата баруында катнашучылар.

4. Әлеге маддәненән 3 пунктында күрсәтелгән казна түләүләре системасында катнашучылар, Федераль казначылыкка муниципаль берәмлекнең финанс органының аерым функцияләре тапшырылган очракта, Бюджет кодексының 220.2 маддәсенә ярашлы рәвештә системаның турыдан-туры катнашучылары булып торалар.

5. Жирлек бюджеты керемнәре администраторларының операцияләрен исәпкә алу Федераль Казначылыкта ачылган шәхси счетларда башкарыла.

Жирлек бюджеты үтәлеше буенча операцияләр, федераль казначылыкта финанс органына, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән очраклардан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда исәпкә алына.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 220.1 маддәсендә күрсәтелгән шәхси счетлар Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.14 маддәсендә билгеләнгән казна счетларының тиешле төрләренә ярашлы рәвештә ачыла.

6. Бердәм казна счетының акчалары әлеге Кодексның 242.14 маддәсендә күрсәтелгән казна счетларында әлеге Кодексның 242.8 маддәсендә билгеләнгән казна түләүләре системасында катнашучыларның акчалары калдыклары хисабына формалаштырыла.

7. Бердәм казна счеты акчасына түләтү рөхсәт ителми.

8. Бердәм казначылыкта калган акчаларны идарә итү буенча операцияләр хисапны Федераль казначылык башкара.

#### Казначылык хезмәте.

1. Казначылык хезмәте күрсәту өчен федераль казначылыкта казначылык хисапларының тубәндәге төрләре ачыла:

- 1) Бердәм бюджет счеты;
- 2) керемнәрне исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна счеты;
- 3) вакытлыча карамагына кергән акчалар белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм кире кагу өчен казна счеты;
- 4) бюджеттән акча алучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна счеты;
- 5) казначылык ярдәмендә катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм кире кагу өчен казначылык счеты;

6) Бюджет кодексы, шулай ук Россия Федерациисенең башка закон актлары һәм Россия Федерации Хөкүмәтенең, Россия Федерации Финанс министрлыгының һәм Федераль казначылыкның норматив хокукий актлары белән билгеләнгән очракларда операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен башка казна счетлары.

2. Казначылык счетларында бюджет акчалары, бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча карамагына кергән акчалар, бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең акчалары, бюджеттан акча алучыларның һәм федераль казначылыкта (муниципаль берәмлекнең финанс органында) шәхси счетлары ачылган казначылыкта катнашучыларның акчалары исәпкә алына.

3. Бюджет үтәлешенә казна хезмәте муниципаль берәмлекнең финанс органына жирле бюджетның бердәм счетын ачу белән башкарыла.

4. Бюджет акчаларын алучылар, федераль бюджет дефицитын финанслау чыганаклары администраторлары, шулай ук муниципаль берәмлекнең финанс органнары, бюджет акчаларын алучылар казна түләүләре системасында турыдан-туры катнашучылар Бюджет кодексы нигезләмәләренә ярашлы рәвештә тиешле бюджетның бердәм счетында акчалата средстволар белән идарә итәләр.

5. Федераль казначылык финанс органнарына тиешле бюджетларны үтәү буенча операцияләр турында мәгълүмат, шулай ук тиешле территориянең консолидацияләнгән бюджетына кергән торак пунктларның бюджетларын үтәү буенча операцияләр турында мәгълүмат тапшыра.

6. Казначылык счетлары Россия Федерации валютасында федераль казначылык билгеләгән тәртиптә ачыла. Казначылык тәртибе хезмәт курсәтүне Федераль казначылык билгели.

7. Казначылык түләү тиешле казначылык счетында акчалата средстволар калдыгы чикләрендә башкарыла.

8. Россия Федерации бюджет системасына керемнәр керемнәрне исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна счетларына кертелергә тиеш.

9. Федераль казначылык керемнәрне һәм аларны исәпкә ала. Россия Федерации бюджет системасы бюджетлары арасында бүлү, шулай ук Бюджет кодексының 40 маддәсе нигезендә тиешле бюджетларның бердәм счетларына бүленгән керем суммаларын күчерә.

10. Федераль казначылык Россия Федерации бюджет системасы бюджетларына керемнәр администраторларының (бюджет дефицитын финанслау чыганаклары администраторларының) тиешле шәхси счетларында Россия Федерации бюджет классификациясе кодлары буенча керемнәрне исәпкә ала.

11. Бюджет керемнәре администраторлары (бюджет дефицитын финанслау чыганаклары администраторлары) Бюджет кодексына ярашлы рәвештә бюджет керемнәре администраторларының (бюджет дефицитын

финанслау чыганаклары администраторларының) ачкан шәхси счетларында исәпкә алынган керемнәр буенча үз бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыралар, каарлар кабул итәләр һәм кире кайтару буенча операцияләр үткәру буенча курсәтмәләр төзиләр (зачет, төгәлләштерү) артык түләнгән яки артык түләнгән суммалар, шулай ук мондый кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык түләнгән суммаларга исәпләнгән процентлар суммасы, һәм курсәтелгән боерыкларны Федераль казначылыкка үтәү өчен җибәрәләр.

12. Бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча карамагына кергән акчалар белән операцияләргә казна хезмәте курсәту Федеरаль казначылыкта вакытлыча карамагына кергән акчалар белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм кире кагу өчен казна счетлары ачылу белән башкарыла.

13. Бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча карамагына кергән акчалар белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм кире кагу өчен казна счетлары Федераль казначылыкка, муниципаль берәмлекнең финанс органына ачыла.

14. Бюджет акчаларын алучылар федераль Казначылыкта ачылган вакытлыча карамагына керүче акчалар белән операцияләрне исәпкә алу буенча шәхси счетлар Россия Федерациясе законнары нигезендә вакытлыча карамагына керүче акчалар белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен тиешле казна счетларындагы акчалар белән идарә итәләр.

15. Бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча карамагына кергән акчалар белән операцияләр үткәру курсәтелгән операцияләрне санкцияләгәннән соң башкарыла.

16. Бюджеттан акча алучылар акчалары белән операцияләргә казна хезмәте курсәту Федеरаль казначылыкта бюджеттан акча алучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм кире кагу өчен казна счетлары ачылу белән башкарыла.

17. Бюджеттан акча алучылар акчалары белән операцияләр Федераль казначылыкка, муниципаль берәмлекнең финанс органына ачылган бюджет акчаларын алучыларның акчалары белән башкару һәм операцияләрне кире кагу өчен казна счетларында башкарыла.

18. Бюджеттан акча алучылар Россия Федерациясе законнары нигезендә бюджет процессында катнашмаган юридик затларның, бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен тиешле казна счетларында акчалата средстволар белән идарә итәләр.

19. Казна озата баруында катнашучылар акчалары белән операцияләргә казна хезмәте курсәту Федеरаль казначылык тарафыннан расланган, Федераль казначылыкта казна озата баруында катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм кире кагу өчен казна счетлары ачылу белән башкарыла.

20. Казначылык озата баруында катнашучылар Бюджет кодексы таләпләренә һәм ана ярашлы кабул итеп торган норматив хокукый актларга ярашлы рәвештә казначылык озата баруында катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен тиешле казначылык счетларында акчалата средстволар белән идарә итәләр.

21. Казначылык ярдәмендә катнашучылар акчалары белән операцияләр Федераль казначылыкка, муниципаль берәмлекнең финанс органына ачылган казначылык ярдәмендә катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм кире кагу өчен казначылык счетларында башкарыла.

22. Казначылык счетларына казначылык озата баруында катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм кире кагу өчен казначылык озата баруына дучар булмаган акчаларны керту рәхсәт ителми.

23. Түләү карталарын кулланып башкарыла торган операцияләр буенча исәп-хисапларны гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән акчалата средстволар һәм акчалата средстволар белән тәэммин иту Федераль казначылык тарафыннан акчалата средстволар бирү һәм керту һәм аерым операцияләр буенча исәп-хисапларны гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән банк счетының әлеге Кодексының 155 һәм 156 маддәләре нигезләмәләренә ярашлы рәвештә ачыла.

24. Йөкләмәләрне казначылык белән тәэммин иту-Федераль казначылыкның бюджет акчаларын алучының йөкләмәләрен түләүне товарлар китерү, эшләр башкару, башка килешүләр (килешүләр) хезмәтләре күрсәтү турында муниципаль контрактларны үтәгәндә барлыкка килә торган йөкләмәләрне түләү өчен кирәkle сумма чикләрендә финанс тәэммин иту чыганагы буларак тәэммин иту бурычын раслау өчен федераль казначылык тарафыннан бирелә торган документ (кыйммәтле кәгазь булып саналмый) аðарның үтәлеше бюджет акчалары булып тора.

25. Федераль казначылык бюджет акчаларын алучының гаризасы нигезендә муниципаль контрактларны, килешүләрне (килешүләрне) үтәгәндә исәп-хисапларны гамәлгә ашыру өчен, бурычлары казначылык йөкләмәләрен кулланып үтәлергә тиешле юридик затларга йөкләмәләрен казначылык белән тәэммин итуне бирә. Россия Федерациисе законнары нигезендә банк озата баруына тиешле муниципаль контракт буенча башкаручыга (бергә башкаручыга) казначылык йөкләмәләрен тәэммин итуне биргәндә, күрсәтелгән казначылык йөкләмәләрен тәэммин иту Федераль казначылык тарафыннан тиешле муниципаль контрактны банк озата баруын гамәлгә ашыручы кредит оешмасына җибәрелә.

26. Федераль казначылык йөкләмәләрне казначылык белән тәэммин итуне алучының гаризасы нигезендә контрактларны, килешүләрне, муниципаль контрактларны үтәү қысаларында төзелгән килешүләрне, башка килешүләрне (килешүләрне) башкаручыларга (бергә башкаручыларга) йөкләмәләрне казначылык белән тәэммин итуне күчерә.

27. Казначылык йөклөмөләрен тәэмүн итү бюджет акчаларын алушыларның казначылык йөклөмөләрен тәэмүн итү суммасындагы акчалата йөклөмөләрен туләгән очракта үтәлгән дип санала.

28. Федераль казначылык бюджет акчаларын алушыга, казначылык йөклөмөләрен алушыга гариза бирмичә, казначылык йөклөмөләрен тәэмүн итү вакыты тәмамланғаннан соң, казначылык йөклөмөләрен тәэмүн итүне кире ала.

#### Казначылык эшендә ярдәм күрсәту

1. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 242.23 маддәсенең 5 пунктына ярашлы рәвештә казна озата баруына:

- жирлек Советының жирлек бюджеты түрүнде муниципаль хокукий акты белән билгеләнгән муниципаль контрактлар, килешүләр (килешүләр), контрактлар (килешүләр) нигезендә алына торган акчалар, аларның үтәлешен финанс белән тәэмүн итү чыганагы булып жирле бюджеттан бирелә торган акчалар тора, аларга аванслар һәм исәп-хисаплар көртөлөргө тиеш түгел:

а) 50 миллион сумнан азрак суммага төзелгән муниципаль контрактлар буенча;

б) муниципаль бюджет яки автономияле учреждениеләр тарафыннан 50 миллион сумнан кимрәк суммага төзелгән контрактлар (килешүләр) буенча, аларның шәхси счетлары муниципаль берәмлекнең финанс органында ачылган, әлеге учреждениеләргә Россия Федерациисе законнары нигезендә көргән акчалар хисабына;

- Россия Федерациисе Бюджет кодексының 242.27 маддәсендәге 1 пунктчасының дүртенче абзацында күрсәтелгән акчаларны да көртеп, федераль законнар, Россия Федерациисе Хөкүмәте каарлары белән билгеләнгән очракларда казначылык ярдәмендә катнашучылар тарафыннан алыша торган (алынган) акчалар.

Россия Федерациисе Бюджет кодексының 242.26 маддәсенең 1 пункты нигезендә билгеләнгән акчаларны казначылык белән тәэмүн итү Россия Федерациисе Бюджет кодексының 220.2 маддәсе нигезендә финанс органының аерым функцияләрен башкарганда жирлек яки Федераль казначылык тарафыннан башкарыла.

Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга товарлар, эшләр, хезмәтләр житештерүчеләргә бирелә торган акчалар казна озата баруына дучар ителми:

1) түбәндәгеләр нигезендә:

- электр элемтәсе яки почета жибәрүләре хәбәрләрән, коммуналь хезмәтләрне, электр энергиясен, кунакханә хезмәтләрен, йөкләрне һәм пассажирларны тимер юл транспорты белән оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча хезмәтләрне кабул итү, эшкәртү, саклау, тапшыру, житкерү буенча элемтә хезмәтләрен сатып алу максатында төзелә торган муниципаль контрактлар, контрактлар (килешүләр) казначылык ярдәмендә

катнашучыларга караган инженерлык чөлтөрлөрен, коммуникацияләрен, корылмаларны арендага алу, күчерү (үзгәртеп кору, кушу), шулай ук проект документларына һәм инженерлык эзләнүләре нәтиҗәләренә Россия Законнары нигезендә дәүләт экспертизасы үткәрү максатларында вакытлы басмаларга язылу, шәһәр һәм шәһәр яны транспорты белән йөрү өчен авиация һәм тимер юл билетларыннан файдалану, авиация һәм тимер юл билетларыннан файдалану, шәһәр һәм шәһәр яны транспорты белән йөрү өчен билетлардан файдалану, вакытлы матбуатка язылу шәһәр төзелеше эшчәнлеге, иминият законнарына ярашлы рәвештә иминиятләштерүне гамәлгә ашыру турында Федерация, түләү агентлары тарафыннан физик затлардан түләүләрне кабул итү буенча хезмәтләр алу максатында;

- муниципаль контрактлар (контрактлар), аларның башкаручылары булып муниципаль казна учреждениеләре тора;

- муниципаль контрактлар, аларның үтәлеше Россия Федерациясе законнары нигезендә банк озата баруына дучар ителә;

- субсидияләр (бюджет инвестицияләре) бирү турында килешүләрне (килешүләрне) үтәү қысаларында төзелгән контрактлар (килешүләр);

2) товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү белән бәйле рәвештә алынган керемнәрне каплау яки чынлыкта тотылган чыгымнарында каплау тәртибендә;

3) Фән һәм техника, мәгариф, мәдәният, сәнгать һәм массакүләм мәгълүмат чаралары (Грантлар, Премияләр, стипендияләр һәм башка бүләкләр) өлкәсендә дәүләт алдындагы хезмәтләре өчен;

4) социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга, шулай ук жирлек Советы карары белән күрсәтелгән башка юридик затларга жирлек бюджеты турында.

2. Казначылык ярдәмендә катнашучылар акчалары белән операцияләргә казначылык хезмәте Федераль казначылык тарафыннан расланган тәртипкә ярашлы рәвештә, казначылык ярдәмендә катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм кире кагу өчен федераль казначылыкта казначылык хисаплары ачылу белән башкарыла.

3. Әлеге Кодексның 242.25 һәм 242.26 маддәләрендә күрсәтелгән акчалар финанс тәэмин ителеше чыганагы булган казначылык ярдәмендә катнашучылар акчалары белән операцияләрне исәпкә алу федераль законнарда билгеләнгән очракларда, муниципаль берәмлекнең финанс органында, федераль казначылыкта ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

4. Жирлек башкарма комитеты органнарының, ведомство карамагындагы казна учреждениеләренең физик затларга хезмәт хакы буенча түләүләр һәм башка түләүләр, шулай ук алар белән бәйле мәжбүри түләүләрне Россия Федерациясе бюджет системаһы бюджетларына күчерү һәм аларны күчерү, бюджет исәбен алып бару, шул исәптән бюджет хисабын төзү һәм тапшыру, бюджет исәп-хисабы мәгълүматлары нигезендә формалаштырыла

торган башка мәжбүри хисап мондый хисапларны тиешле муниципаль органнарга тапшыруны тәэммин итүгә гомуми таләпләргә ярашлы рәвештә тапшырылырга мөмкин, Россия Федерациясе Хөкүмәте, Федераль казначылык тарафыннан билгеләнгән.

5. Муниципаль берәмлекнең финанс органы Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән очракларда һәм тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.26 маддәсендә күрсәтелгән акчаларны киңәйтләнгән казначылык белән тәэммин итәргә хокуклы.

#### 9 маддә. Бюджет керемнәре.

1. Бюджет керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнарына, салымнар һәм жыемнар турында законнарга һәм башка мәжбүри түләүләр турында законнарга ярашлы рәвештә формалаштырыла.

Бюджет керемнәренә салым, салым булмаган һәм түләүсез керемнәр керә.

2. Жирлек бюджетына Россия Федерациясе Бюджет кодексының 9 бүлеге нигезендә жирле салымнар һәм жыемнар, федераль салымнардан һәм жыемнардан салым керемнәре, шул исәптән маxсус салым режимнарында каралган салымнардан, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы законнарында һәм Советның хокукий актларында билгеләнгән Бердәм, өстәмә, дифференциацияләнгән түләүләр нормативлары буенча региональ һәм жирле салымнар көртөлә торак пунктлар.

Бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 41, 42, 46 һәм 62 маддәләренә ярашлы формалаштырыла.

#### 10 маддә. Бюджет чыгымнары.

Жирлек бюджеты чыгымнары федераль законнардан, Татарстан Республикасы законнарыннан һәм жирлекнең норматив актларыннан килеп чыккан йөкләмәләренең һәр төрен финанс белән тәэммин иту буенча вәкаләтләрне бүлүдән һәм ныгытудан чыгып формалаштырыла.

Жирлек бюджеты чыгымнары структурасы һәм формасы, шулай ук бюджет акчаларын бирү һәм куллану тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексының 10 бүлегенә ярашлы рәвештә гамәлгә ашырыла.

Жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру тәртибен федераль дәүләт хакимиите органнары һәм (яки) Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары билгели.

Әгәр чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләре буенча чыгым йөкләмәләрен арттыруны яки чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кертүне күздә тоткан хокукий акт кабул ителсә, күрсәтелгән хокукий актта чыгым йөкләмәләренең яңа төрләренең чыганакларын һәм үтәлеш тәртибен билгеләүче нормалар, шул исәптән кирәк булганда чыгым йөкләмәләренең яңа

төрлөренэ финанс ресурсларын Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетларына тапшыру тәртибе булырга тиеш.

Чыгым йөклөмәлөренең яңа төрлөрен кабул итүгэ бюджет ассигнованиеләрен бүләп бирү яисә чыгым йөклөмәлөренең гамәлдәге төрлөрен үтәүгэ бюджет ассигнованиеләрен арттыру бюджет турында карага тиешле бюджет ассигнованиеләрен керту шарты белән чираттагы финанс елы башыннан яисә бюджетка өстәмә керемнәрнең тиешле чыганаклары булганда һәм бюджетка өстәмә керемнәрнең тиешле чыганаклары булганда жирлек Советының бюджет турында каарына тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң агымдагы финанс елында гына гамәлгә ашырылырга мөмкин Бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре.

### 1. Бюджет ассигнованиеләренә:

- муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару), шул исәптән муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуга ассигнованиеләр;
- халыкны социаль тәэмин итү;
- муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;
- юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга субсидияләр бирү;
- бюджетара трансфертлар бирү;
- муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;
- законсыз рәвештә гражданга яки юридик затка китерелгән зыянны каплау турында торак пунктларга карата дәгъвалар буенча Суд актларын үтәү жирле үзидарә органнарының яки бу органнарның вазифаи затларының гамәлләре (гамәлсезлеге).

### 2. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгэ бюджет ассигнованиеләренә (эшләрне башкару):

- казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәэмин итү, шул исәптән муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләрне башкару) буенча физик һәм (яки) юридик затларга;
- бюджет һәм автоном учреждениеләргә субсидияләр бирү, шул исәптән муниципаль биремне үтәүне финанс тәэмин итүгэ субсидияләр бирү;
- муниципаль учреждениеләр булмаган коммерцияле булмаган оешмаларга, шул исәптән әлеге оешмалар тарафыннан күрсәтелгән муниципаль хезмәтләр күрсәтүгэ (эшләрне башкаруга) физик һәм (яки) юридик затларга килешүләр (килешүләр) нигезендә субсидияләр бирү;
- муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;
- муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэмин итү

өчен бюджет ассигнованиеләреннән һәм казна учреждениеләренең муниципаль милек объектларына бюджет ассигнованиеләрен башкаруны тәэммин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шул исәптән юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук товарлар, эшләр, хезмәтләр житештерүче физик затларга финанс тәэммин итү максатларында субсидияләр бирү социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль социаль заказны үтәү керә.

3. Казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәэммин итү үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- казна учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәт хакы түләү, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларга, башка Категория хезмәткәрләргә акчалата ярдәм күрсәтү, Россия Федерациясе хезмәт килешүләре (хезмәт контрактлары, контрактлары) һәм Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә;

- муниципаль ихтияжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу;

- Россия Федерациясе бюджет системасына салымнар, жыемнар һәм башка мәжбүри түләүләр түләү;

- казна учреждениесе эшчәнлеген гамәлгә ашырганда китерелгән зыянны каплау.

4. Муниципаль ихтияжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу Бюджет кодексы нигезләмәләрен исәпкә алыш, дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

5. Муниципаль контрактлар муниципаль ихтияжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу планграфигына, муниципаль ихтияжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә формалаштырылган һәм расланган тәртипкә ярашлы төzelә һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә түләнә.

6. Бюджет йөкләмәләренең расланган лимитлары гамәлдә булу срогояннан артып киткән эшләрне башкару, хезмәт күрсәтү, житештерү циклы дәвамлылығы предметлары булган муниципаль контрактлар Бюджет кодексының 79 маддәсе нигезендә муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен өзөрләү һәм гамәлгә ашыру турында каарлар белән тиешле максатларга билгеләнгән акчалар чикләрендә бюджет кодексының 79 маддәсе нигезендә гамәлгә ашыру вакытына курсәтелгән каарлар.

7. Жирлек исеменнән төzelә торган башка муниципаль контрактлар, аларның предметлары-эшләрне башкару, хезмәт күрсәтү, үтәлешнең

житештерү циклы дәвамлылыгы, аларны күрсәту бюджет йөклөмөләренең расланган лимитларының гамәлдә булу сргыннан артып китә, жирле хакимиятнең хокукий актларында каралган очракларда күрсәтелгән актлар белән билгеләнгән акчалар чикләрендә һәм срокларда төзелергә мөмкин.

8. Бюджет акчаларын алучылар муниципаль контрактлар төземичә башкарыйлан сатып алулар реестрын алыш барырга тиеш.

9. Муниципаль контрактлар төземичә башкарыйлан сатып алулар реестрында түбәндәге мәгълүматлар булырга тиеш: сатып алыша торган товарларның, эшләрнең һәм хезмәтләрнең кыскача атамасы; тәэмин итүчеләрнең, подрядчыларның һәм хезмәт күрсәтүчеләрнең атамасы һәм урыны; сатып алу бәясе һәм датасы.

10. Халыкны социаль тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарга социаль түләуләр бирүгә яки халыкка социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында аларның ихтыяжларын тәэмин итү өчен гражданнар файдасына товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуга бюджет ассигнованиеләре керә.

11. Халыкны социаль тәэмин итүгә чыгым йөклөмөләре җәмәгать норматив йөклөмөләрен кабул итү нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин. Күрсәтелгән норматив йөклөмөләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре пенсияләр, пособиеләр, компенсацияләр һәм башка социаль түләуләр, шулай ук халыкка социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру рәвешендә мондый йөклөмөләрнең һәр төре буенча аерым карала.

12. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук физик затларга товарлар, эшләр, хезмәтләр житештерүчеләргә субсидияләр түләүсез һәм кире кайтарылмаслык нигездә товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәтләр күрсәту белән бәйле рәвештә алышган керемнәрне каплау һәм (яки) чыгымнарны финанс белән тәэмин итү (компенсацияләү) максатларында бирелә.

13. Юридик затларга шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук физик затларга товарлар, эшләр, хезмәтләр житештерүчеләргә субсидияләр жирлек Советының бюджет турында Каарында каралган һәм жирлекнең башка хокукий актларына ярашлы кабул ителгән очракларда һәм тәртиптә бюджеттан бирелә.

14. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук физик затларга товарлар, эшләр, хезмәтләр житештерүчеләргә субсидияләр бирүне көйләүче норматив хокукий актлар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә һәм:

1) субсидияләр алу хокуқына ия булган юридик затларны, шәхси эшмәкәрләрне, физик затларны товарлар, эшләр, хезмәтләр житештерүчеләрне сайлап алу категорияләре һәм (яки) критерийлары;

2) субсидияләр бирүнең максатлары, шартлары һәм тәртибе, шулай ук аларны бирү нәтижәләре;

3) субсидияләрне биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта бюджетка кайтару тәртибе;

4) агымдагы финанс елында субсидия алучының товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хисап финанс елында кулланылмаган хезмәтләр күрсәтүгә бәйле чыгымнарны финанс белән тәэммин итү максатларында бирелгән субсидия калдыкларын кире кайтару очраклары һәм тәртибе (финанс белән тәэммин итү чыганагы күрсәтелгән субсидияләр алучының акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәkle сумма чикләрендә бирелгән субсидияләрдән тыш) субсидияләр;

5) субсидияләр алучыларга һәм затларга карата субсидияләр бируче бюджет акчаларының Баш идарәчесе тарафыннан субсидияләр бириү тәртибен һәм шартларын үтәү, шул исәптән аларны бириү нәтиҗәләренә ирешү өлешендә, шулай ук муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан Бюджет кодексының 268.1 һәм 269.2 маддәләре нигезендә тикшерүләр үткәрү турында нигезләмәләр.

15. Алучылар субсидияләрне биргәндә билгеләнгән шартларны бозган очракта, тиешле акчалар жирлекнең норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә бюджетка кайтарылырга тиеш.

11 маддә. Бюджетара трансферлар, субсидияләр.

1. Торак пункт бюджетыннан бюджетара трансферлар бирелә ала:  
муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 маддәсенә билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;

- башка бюджетара трансферлар.

2. Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп кабул ителә торган жирлек Советы каарларында караплан очракларда һәм тәртиптә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзиadarе органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслау максатларында жирлек бюджетыннан башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр бирелергә мөмкин.

Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләрне бириүнең максатлары һәм шартлары жирле хакимиятләр арасында жирлек Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә төзелгән килешүләр белән билгеләнә.

3. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 маддәсенә билгеләнгән тәртиптә бирелә. Күрсәтелгән бюджетара субсидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законына ярашлы рәвештә карада.

4. Федераль бюджет законнары һәм Татарстан Республикасы таләпләренә туры китереп кабул ителә торган жирлек Советы каары белән караплан очракларда һәм тәртиптә Ютазы муниципаль районы бюджетына жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансферлар, шул исәптән төзелгән

килешуләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту буенча вәкаләтләрнең бер өлешен гамәлгә ашыруга бирелергә мөмкин.

## II Бүлек. Бюджет проектын төзү.

### 12 маддә. Бюджет проектын төзү нигезләре

1. Бюджет проектын төзү Россия Федерациясе Бюджет кодексының 20 бүлегенә ярашлы рәвештә жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

Жирлек бюджеты проекты жирлек уставына ярашлы рәвештә өч елга (Чираттагы финанс елы һәм план чоры) төзелә.

Әгәр бюджет проекты төзелә һәм чираттагы финанс елына раслана икән, жирлекнең башкарма комитеты урта сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

#### 2. Бюджет проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнеп башкарыла:

- Россия Федерациисе Президентының Россия Федерациисе Федераль Жыенына Россия Федерациисендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәте таләпләрен) билгеләүче мәрәҗәгате нигезләмәләре;

- Россия Федерациисенең милли үсеш максатларын һәм аларга ирешу буенча ижтимагый хакимият органнары эшчәнлегенең юнәлешләрен билгеләүче документлар;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджет сәясәтенең һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

- социаль-икътисади үсеш фаразлары;  
- муниципаль программаларга (муниципаль программалар проектларына, проектларга)  
- күрсәтелгән программаларның үзгәрешләре.

#### 3. Бюджет проектын төзу өчен түбәндәге мәгълүматлар булу мөһим:

- Россия Федерациисенең Салымнар һәм жыемнар турындагы Законнары, Татарстан Республикасының салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, торак пунктның салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукый актлары турында бюджет проектын эшләү башланган вакытта гамәлдә булган;

- федераль, төбәк, жирле салымнардан һәм жыемнардан жирлек бюджетына түләүләр нормативларында;

- жирлек бюджетына башка дәрәҗәдәге бюджетлардан бирелә торган түләүсез керемнәрнең фаразланган күләме;

- Россия Федерациисе бюджет системасының башка дәрәҗәләреннән жирлек бюджетына тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләме;

- муниципаль хезмәтләр күрсәтугә финанс чыгымнары нормативларында. Жирлек бюджеты жирлек Советы карары формасында эшләнә һәм раслана.

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм вакыты Россия Федерациясе Бюджет кодексы, жирлек уставы һәм жирлек Советы карарлары белән билгеләнгән таләпләрне үтәп, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

### 13 маддә. Социаль-икътисади үсеш фаразы

Социаль-икътисади үсеш фаразы өч елдан да ким булмаган чорга эшләнә.

1. Социаль-икътисади үсеш фаразын төзү ел саен поселокның башкарма комитеты тарафыннан оештырыла. Социаль-икътисади үсеш фаразы Ютазы муниципаль районы башкарма комитеты һәм Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты арасындагы Килешүгә ярашлы рәвештә эшләнә ала.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисади үсеш фаразы план чоры параметрларын төгәлләү һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Социаль-икътисади үсеш фаразына анлатма языунда фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән аларны алдан расланган параметрлар белән чагыштыру, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәту китерелә.

Бюджет проектын төзу һәм карау барышында социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәрту Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

### 2. Социаль-икътисади үсеш фаразы макроикътисади ситуация,

икътисади структура, житештерү һәм қуллану динамикасы, халыкның тормыш дәрәҗәсе һәм сыйфаты үсешенең Сан күрсәткечләрен һәм сыйфат характеристикаларын һәм башка күрсәткечләрне үз эченә ала.

### 14 маддә. Бюджет керемнәрен фаразлау

Бюджет керемнәре жирлек Советына бюджет турында салымнар һәм жылемнар турында законнар, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары, жирлек Советының норматив хокукый актлары проектын кертү көненә гамәлдә булган шартларда жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы нигезендә фаразлана.

Жирлек советының жирле салымнар турындагы карарларга үзгәрешләр кертү турындагы карарлары, жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы, бюджет керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган карарлары жирлек Советына бюджет турында карар проектын керткәнчә кабул ителергә тиеш.

### 15 маддә. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, тиешле финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) билгеләгән методикага ярашлы рәвештә һәм тәртиптә башкарыла.

Гамәлдәге чыгым йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дип, составы һәм (яки) куләме законнар, норматив хокукий актлар (муниципаль хокукий актлар), агымдагы финанс елында үзгәрешләргә тәкъдим ителмәгән (планлаштырылмың торган) килешүләр һәм килешүләр белән бәйле булган ассигнованиеләр, Чираттагы финанс елында аңлатыла.

Финанс елында яисә план чорында, күрсәтелгән законнарны һәм норматив хокукий актларны (Муниципаль хокукий актларны) үтәү өчен бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төзелгән килешүләрне һәм килешүләрне кертеп, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләрне үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре қуләмен арттырып, үз көчләрен югалткан дип тануга яисә үзгәрешләргә.

Кабул ителгән йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дип, составы һәм (яки) куләме законнар, норматив хокукий актлар (муниципаль хокукий актлар), агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында яки план чорында кабул итүгә яки кабул итүгә яки бюджет қуләмен арттырып үзгәртүгә тәкъдим ителә торган (планлаштырыла торган) килешүләр һәм килешүләр белән бәйле булган ассигнованиеләр аңлатыла агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләрне үтәүгә каралган ассигнованиеләр, шул исәптән килешүләр һәм килешүләр, күрсәтелгән законнарны һәм норматив хокукий актларны (Муниципаль хокукий актларны) үтәү өчен бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төрмәгә утыртылырга тиешле.

Кабул ителгән йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм үтәлмәгән йөкләмәләрне исәпкә алыш, гамәлдәге йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен беренче чиратта планлаштырганда башкарыла.

#### 16 маддә. Салым чыгымнары исемлеге һәм бәяләү

1. Муниципаль берәмлекнең салым чыгымнары исемлеге жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан дәүләт (муниципаль) программалары һәм аларның структур элементлары, шулай ук дәүләт (муниципаль) программаларына карамаган эшчәнлек юнәлешләре буенча билгеләнгән тәртиптә формалаштырыла.

2. Россия Федерациясенең салым чыгымнарын бәяләү ел саен Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре дәүләт һәм муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләгәндә исәпкә алыша.

#### 17 маддә. Муниципаль программалар

1. Бюджетта муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин, аларны гамәлгә ашыру вакыты, формалаштыру тәртибе һәм гамәлгә ашыру жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукий акты нигезендә жирлек бюджеты турында һәр программа буенча бюджет чыгымнарының максатчан статьясы буенча карар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлек башкарма комитетының норматив хокукий акты белән билгеләнгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турында карар үз көченә кергән көннән алыш өч айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән Бәяләмәне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә. Күрсәтелгән бәяләү нәтиҗәләре буенча элек расланган муниципаль программаны туктату яки Чираттагы финанс елыннан башлап Үзгәрту, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәрту кирәклеге турында Карап кабул ителергә мөмкин.

4. Бюджетта ведомство программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин, аларны гамәлгә ашыру вакыты, формалаштыру тәртибе һәм гамәлгә ашыру жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

18 маддә. Бюджет турында карапны карау һәм проектта раслау өчен бирелә торган күрсәткечләр составы жирлек Советының бюджет турында Карапы проектында:

- бюджетның тәп характеристикалары, аларга бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән башка күрсәткечләр керә.

Бюджет турында карап белән:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.1 маддәсендә каралган очракларда бюджет керемнәренең Баш администраторлары И семлеге;

Бюджет кодексының 160.2 маддәсендә каралган очракларда бюджет дефицитын финанслау чыганакларының Баш администраторлары И семлеге

Россия Федерациясе;

- чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) яки бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль) программалары һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләре), чыгым төрләренең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яки) максатчан статьялары (муниципаль) программалары һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм

төркемчәләре) буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү төркемчәләргә) Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары төрләре, шулай ук бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча, әлеге Кодекс, Россия Федерациясе субъекты законы, муниципаль берәмлек Советының хокукий акты белән билгеләнгән;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

жәмәгать норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

башка бюджетлардан алынган һәм (яки) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме: план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнешкә ия булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына;

- бюджетның гомуми чыгымының кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнешкә ия булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмаганда);

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет дефицитын финанслау чыганаклары;

- Чираттагы финанс елы һәм һәр план чоры елы буенча киләсе елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге), шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча югары чик күрсәтелгән;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм муниципаль берәмлек Советының норматив хокукий актлары белән билгеләнгән жирле бюджетның башка курсәткечләре.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проекты расланган план чоры бюджеты курсәткечләрен төгәлләүне һәм төzelә торган бюджетның план чорының икенче елы курсәткечләрен раслауны күздә тота.

Бюджетның план чоры параметрларын үзгәрту жирлек Советы каарына ярашлы рәвештә башкарыла.

Жирле бюджет чыгымнарының ведомство структурасы курсәткечләрен үзгәрту расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яки киметү яки ведомство структурасына өстәмә максатчан статьялар һәм (яки) тиешле

бюджет чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләре чыгымнарын керту юлы белән башкарыла.

Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар дип план чорында бюджет чыгымнары классификациясенә ярашлы рәвештә бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлатыла.

Бюджет турында карап белән чираттагы финанс елыннан башлап кертүгә тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (подвидлары) буенча бюджет керемнәрен, тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яки) бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән тыш, бюджет турында карап белән билгеләнгән максатларга куллану каралырга мөмкин.

### III бүлек. Бюджет турында карап проектын карау һәм раслау.

19 маддә. Муниципаль берәмлек советына бюджет турында карап проектын керту муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проектын агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча түбәндәге материаллар белән бер үк вакытта муниципаль берәмлек Советына карауга кертә:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
  - агымдагы финанс елының узган чорында торак пунктның социаль-икътисади үсешенең алдан йомгаклары һәм агымдагы финанс елында торак пунктның социаль-икътисади үсешенең көтелгән йомгаклары;
  - торак пунктның социаль-икътисади үсеше фаразы;
  - төп характеристикаларның фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты дефициты (профициты) яки урта сроклы финанс планы проекты;
  - бюджет проектына аңлатма языу;
- Чираттагы финанс елыннан һәм һәр план чорыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге;
- муниципаль берәмлек бюджетының көтелгән үтәлешен бәяләү агымдагы финанс елы;
  - жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары реестры;
  - бюджет законнарында каралган башка документлар һәм материаллар.

### 20 маддә. Бюджет турында карап проектын карау

1. Муниципаль берәмлек Советы башкарма комитет Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап керткән көннән алыш өч көн эчендә аны экспертиза үткәрү өчен Ютазы муниципаль районның Контроль-хисап палатасына җибәрә.

2. Контроль-хисап палатасы 10 эш көне дәвамында бюджет түрында карап проекты түрында нәтижә әзерли, алар ачыкланган очракта әлеге проектның кимчелекләрен курсәтә.

3. Жирлек бюджеты түрында карап проекты халық тыңлауларында бастырылырга һәм каралырга тиеш.

4. Контроль-хисап палатасы нәтижәсе һәм ачык тыңлаулар үткәру нәтижәләре комиссия утырышында Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет түрында карап проектын караганда жирлек советының план-бюджет һәм икътисади үсеш комиссиясе тарафыннан исәпкә алына.

5. Бюджет түрында карап проекты буенча килешмәгән мәсьәләләр килеп чыккан очракта, жирлек Советы Рәисе каары белән килешү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа жирлек башкарма комитеты һәм жирлек советы вәкилләренең тигез саны керә.

Килешү комиссиясе бюджет түрында карап проекты буенча бәхәсле мәсьәләләрне жирлек Советы Рәисе тарафыннан расланган регламент нигезендә карый.

Комиссия тарафыннан эшкәртелгән бюджет проекты советка раслау өчен тапшырыла.

6. Жирлек Советы кабул иткән чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет түрында карап жирлек Советы Рәисенә имзалау өчен жибәрелә.

7. Жирлекнең Чираттагы финанс елына һәм планлы елга бюджет түрында каары

бу чор рәсми рәвештә билгеләнгән тәртиптә бастырылырга тиеш.

8. Жирлек советының чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет түрындагы каары Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

21 маддә. Бюджет түрында каарны раслау вакыты һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет түрында Карап кабул итмәү нәтижәләре

1. Жирлек бюджеты түрындагы карап каралырга, жирлек Советы тарафыннан расланырга, жирлек Советы Рәисе тарафыннан имзаланырга һәм чираттагы финанс елы башланганчы игълан ителергә тиеш.

Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары бюджет түрында каарны вакытында карау, раслау, имзалау һәм бастырып чыгаруны тәэммин итү буенча аларның компетенциясе чикләрендә терле чаralар күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет түрында карап финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, бюджет белән вакытлыча идарә итү Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

IV бүлек. Бюджет үтәлеше.

22 маддә. Бюджет үтәлеше нигезләре

1. Бюджет үтәлешен жирлекнең башкарма комитеты тәэмин итә.

2. Бюджет үтәлеше жыелма бюджет рәсеме һәм касса планы нигезендә оештырыла.

3. Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы принцибы нигезендә башкарыла.

4. Бюджет үтәлешенә касса хезмәте Федераль казначылык тарафыннан башкарыла. Бюджетларның үтәлешенә казначылык хезмәте күрсәту өчен федераль казначылыкта бюджетларның бердәм счетлары ачыла, алар аша бюджетларның үтәлеше буенча барлық операцияләр башкарыла.

23 маддә. Жыелма бюджет языу

1. Жыелма бюджет языын төзү һәм алыш бару тәртибен тиешле финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) билгели.

Жыелма бюджет рәсемен раслау һәм аңа үзгәрешләр керту финанс органы (дәүләт бюджеттан тыш фонды белән идарә итү органы) житәкчесе тарафыннан башкарыла.

2. Бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларның жыелма бюджет рәсемен төзү һәм алыш бару тәртибен бюджеттан тыш дәүләт фондының идарә органы билгели.

2.1. Жыелма бюджет языы күрсәткечләре бюджет турында законга (карага) туры килергә тиеш.

Бюджет турында законга үзгәрешләр керту турында закон (карап) кабул ителгән очракта финанс органы (идарә органы) житәкчесе

дәүләт бюджеттан тыш фонды) бюджет рәсеменә тиешле үзгәрешләрне раслый.

3. Жыелма бюджет язына финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы житәкчесе) карагларына ярашлы рәвештә үзгәрешләр кертелмичә кертелергә мөмкин:

- ачык норматив йөкләмәләрне үтәү өчен каралган бюджет ассигнованиеләрен агымдагы финанс елында аларны үтәүгә бюджет турында закон (карап) белән расланган күрсәтелгән ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган акчаларны яңадан бүлү хисабына 5 проценттан артмаска тиеш; 2013 елның 5 апрелендәге 44 санлы Федераль законның 26 маддәсендәге 2 һәм 3 өлешләре нигезендә баш идарәчеләрнең (идарәчеләрнең), бюджет акчаларын алучыларның функцияләре һәм вәкаләтләре үзгәргән очракта, шулай ук дәүләт (муниципаль) мөлкәтен тапшыру, бюджет акчаларын бүлеп биручеләрнең (алучыларның) ведомство карамагындагы үзгәрешләр, дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны үзәкләштерү очрагында-ФЗ Товарлар, эшләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында, дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен һәм башкарма хакимият органнары (жирле үзидарә органнары) тарафыннан

әлеге Кодексның 154 маддәдсeneң 5 пунктында каралган бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларына түләтүне hәм (яки) әлеге акчаларны суд чыгымнарын түләү, казна учреждениесе түләргә тиешле салымнар, жыемнар, пенялар, штрафлар суммаларын арттыру, шулай ук социаль түләүләрне (жәмәгать норматив йөкләмәләренә каралган түләүләрдән тыш) күчерүне күздә тоткан суд актлары үтәлгән очракта Россия Федерациясе законнары белән;

- резерв фонdlары акчаларын, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында башкача резервланган акчаларны бюджет турында законда (карапда) аларны куллану күләме hәм юнәлешләре курсәтелгән очракта;

конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

бюджет ассигнованиеләрен агымдагы финанс елы hәм план чоры арасында бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләмен бюджет турында закон (карап) белән каралган бюджет ассигнованиеләренең баш идарәчесенә тиешле финанс елына дәүләт (муниципаль) хезмәт күрсәтүгә бюджет акчаларын бүлү очрагында;

максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансферлар бирү турында хәбәрнамә алган очракта, федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъекты бюджетына инфраструктура проектларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет кредиты бирелгән очракта, агымдагы финанс елы дәвамында федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъекты бюджетына дотацияләр кертү (федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъекты бюджетына дотацияләр бирү турында килешү төзү) hәм максатчан билгеләнештәге физик hәм юридик затлардан бюджет турында закон (карап) белән расланган күләмнән тыш түләүсез керемнәр алу, шулай ук күрсәтелгән акчалар кыскартылган очракта (кирәк булмаганда кире кайтарылган очракта);

дәүләт (муниципаль) учреждениеләренең тибы (ведомство карамагында) hәм дәүләт (муниципаль) унитар предприятиеләренең оештыру-хокукий формасы үзгәргән очракта;

агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре әлеге дәүләт (муниципаль) контрактлары шартлары нигезендә хисап финанс елында түләнергә тиешле дәүләт (муниципаль) контрактларын түләүгә, эшләрне башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә, шул исәптән әлеге Кодексның 242\_22 статьясы нигезендә бирелгән йөкләмәләрне үтәлмәгән казначылык тәэммин итү суммасына, , әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләргә ярашлы рәвештә күрсәтелгән дәүләт (муниципаль) контрактларны үтәүгә агымдагы финанс елы башына кулланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калдығыннан артый; агымдагы финанс елында субсидияләр бирү субсидияләр алучыларның

акчалата йөклөмөләрен түләү өчен кирәkle акчалар чикләрендә башкарылган юридик затларга субсидияләр бирү өчен агымдагы финанс елы башында кулланылмый торган бюджет ассигнованиеләренең калдыгыннан артмаган күләмдә агымдагы финанс елы бюджет ассигнованиеләрен арттыру очрагында бу кодекста билгеләнгән таләпләргә туры килә;

78\_2 маддәсенең 2 пунктында һәм 2 маддәсендәге 2 пунктында күрсәтелгән каарларга үзгәрешләр кертелгәннән соң күрсәтелгән дәүләт (муниципаль) милек объектына капиталъ кертемнәрне финанс белән тәэммин иту ысулын үзгәрткәндә бюджет ассигнованиеләрен бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга яңадан булу һәм дәүләт (муниципаль) милек объектларына (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) капиталъ кертемнәрне гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү очрагында әлеге Кодексның 79, дәүләт (муниципаль) контрактлары яки капиталъ кертемнәрне гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү турында килешүләр, шулай ук инвестицияләрне нигезләүне әзерләү һәм аның технологик һәм бәя аудитын үткәрү максатларында, әгәр инвестицияләрне нигезләүне Россия Федерациясе законнары нигезендә әзерләү мәжбүри булса;

агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре электрон сертификаттан файдаланып сатып алына торган товарларның, эшләрнең, хезмәтләрнең аерым төрләренә түләүгә арттырылган очракта, федераль закон белән билгеләнгән очракларда, әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә күрсәтелгән максатларга агымдагы финанс елы башында кулланылмаган бюджет ассигнованиеләре калдыгыннан артмаган күләмдә.

Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән федераль бюджет акчалары Россия Федерациясе Финанс министрлыгына карала.

Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән Россия Федерациясе субъекты бюджеты, жирле бюджет акчалары тиешле финанс органына яисә Россия Федерациясе субъекты законы, муниципаль берәмlek вәкиллекле органының муниципаль хокукий акты белән билгеләнгән очракларда бюджет хокук мөнәсәбәтләрен көйләүче (бюджет турында законнан (каардан) тыш), бюджет акчаларының баш идарәчесенә карала. Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән акчаларны куллану тәртибе (куллану, яңадан булу турында каарлар кабул иту тәртибе) Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы, жирле хакимият тарафыннан, әлеге Кодекста билгеләнгән очраклардан тыш, билгеләнә.

Әлеге пунктта билгеләнгән нигезләр буенча жыелма бюджет расписаниесенә үзгәрешләр керту бюджет турында закон (каар) белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә башкарыла, әлеге пунктның сигезенче, унынчы һәм унберенче абзацларында билгеләнгән нигезләрдән тыш, аларга ярашлы рәвештә жыелма бюджет расписаниесенә

ұзгәрешләр керту гомуми бюджет түрында закон (карап) белән расланган чыгымнар күләме.

4. Жыелма бюджет расписаниесен төзу һәм алып бару тәртибе белән бюджет средствоарының баш идарәчеләре, бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан статьялар, чыгым төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча яки бюджет средствоарының баш идарәчеләре, бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан статьялар (дәүләт (муниципаль) программалары буенча жыелма бюджет расписаниесе күрсәткечләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын раслау күздә тотыла һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләренә), бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары төрләренең төркемнәренә (төркемнәренә һәм төркемчәләренә).

Бюджетның жыелма язмасын төзу һәм алып бару тәртибендә бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары төрләренең төркемнәре, төркемчәләре (төркемнәре, төркемчәләре һәм элементлары) буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын раслау, шул исәптән төрле максатчан статьялар һәм (яки) бюджет чыгымнары төрләре, бюджет акчаларының баш идарәчеләре өчен дифференциацияләнгән рәвештә раслау каралырга мөмкин.

Федераль бюджетның жыелма бюджет расписаниесен төзегендә һәм алып барганда аның күрсәткечләре федераль бюджет акчаларының баш идарәчеләре, бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан статьялар (Россия Федерациясенең дәүләт программалары һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләре), федераль бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары төрләре төркемнәре буенча раслана.

Федераль бюджетның жыелма бюджет язына һәм федераль бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен бюджет йөкләмәләре лимитларына ұзгәрешләр кертуне Россия Федерациясе Финанс министры яки аның бурычларын башкаручы зат башкара.

5. Чыгымнар буенча жыелма бюджет расписаниесенең расланган күрсәткечләре, әлеге Кодексның 190 һәм 191 маддәләрендә каралган очраклардан тыш, чираттагы финанс елы башланганчы бюджет акчаларының баш идарәчеләренә житкерелә.

Жыелма бюджет рәсемен төзу һәм алып бару тәртибе белән жыелма бюджет рәсеменә ұзгәрешләр кертуңең чик сроклары, шул исәптән бу статьяда күрсәтелгән нигезләрнең төрле төрләре буенча дифференциацияләнгән рәвештә билгеләнә ала.

6. Бюджет язына бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә, бюджетның бердәм счетында калган акчаларны идарә итү буенча операцияләрдән һәм милли иминлек фонды акчаларын идарә итү буенча операцияләрдән тыш.

7. Россия Федерациясе Финанс министры (Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы житәкчесе) каарлары нигезендә әлеге маддәнең 3 пунктында билгеләнгән нигезләргә өстәмә

рәвештә федераль бюджет турында Федераль законга үзгәрешләр кертмичә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына (Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына) үзгәрешләр керту гамәлгә ашырылырга мөмкин (Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына) Россия Федерациясе дәүләт бюджеттан тыш фонды бюджеты) түбәндәге нигезләр буенча:

әлеге Кодексның 94 маддәсенә ярашлы рәвештә Россия Федерациясенең бурыч йөкләмәләрен киметүче түләүләр гамәлгә ашырылган очракта;

федераль бюджеттан бюджеттән тыш дәүләт фондлары бюджетларына бюджетара трансфертлар бирүгә бюджетара ассигнованиеләрне агымдагы финанс елында иҗтимагый норматив йөкләмәләрне үтәүгә федераль бюджетара бюджетара трансфертларның баш идарәчесенә каралган бюджетара трансфертларның гомуми күләме чикләрендә ачык норматив йөкләмәләрне үтәүгә булеп бирү очрагында Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары эшчәнлеген координацияләүне гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы тәкъдимнәре, Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының жыелма бюджет язуларына тиешле үзгәрешләр керту белән;

федераль бюджет дефицитын финанслау чыганаклары төрләре арасында федераль бюджет үтәлеше барышында тиешле финанс елына каралган федераль бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме чикләрендә бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

Федераль адреслы инвестиция программасында каралган (Федераль юл фондының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) Россия Федерациясе дәүләт милке объектларына капиталъ кертемнәрне гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү һәм субсидияләр бирү очрагында, Федераль адреслы программага кертелгән чараларны (зурланган инвестиция проектларын) детальләштерүгә бәйле рәвештә инвестицион программа;

Россия Федерациясе Кораллы көчләрен, башка гаскәрләрне, хәрби формированиеләрне һәм органнарны, хәрби судларны, җинаяты-башкару системасы учреждениеләрен һәм органнарын, Россия Федерациясе мәжбүри башкару органнарын, Федераль фельдъегер элемтәсе органнарын тоту һәм аларга хезмәт күрсәту белән бәйле үзара исәп-хисапларны тәэмин итү максатларында федераль бюджет акчаларын баш бүлүчеләр арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларына ярашлы рәвештә грантлар һәм стипендияләр бирү белән бәйле рәвештә бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында (конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләреннән тыш);

Россия Федерациясе Федераль Жыены палаталары эшчәнлеген тәэмүн итүгө каралган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

Россия Федерациясенең дәүләт бурычын хезмәтләндерүгә бюджет ассигнованиеләрен аның хезмәт күрсәтүенә каралган бюджет ассигнованиеләренең гомуми куләме чикләрендә яңадан бүлү очрагында;

2012 елның 29 декабрендәге "Дәүләт оборона заказы турында" гы 275-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарлары нигезендә, шулай ук Дәүләт оборона заказы заказчыларының Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган каарлары нигезендә дәүләт оборона заказын гамәлгә ашыруга каралган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарлары нигезендә, бәйсез дәүләтләр бердәмлеке киңлегендә төзелгән халыкара оешмаларны һәм берләшмәләрне тотуда өлешләп катнашуга, үсешкә Халыкара ярдәм күрсәтүгә, Россия Федерациясенең Чит илләр, халыкара икътисадый һәм финанс оешмалары һәм форумнар алдын DAGЫ йөкләмәләрен үтәүгә, халыкара әһәмияттәге чараларны әзерләүгә һәм үткәргә каралган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлгән очракта, чаралар, Россия Федерациясенең халыкара икътисадый һәм финанс оешмаларында һәм форумнарында катнашуы, халыкара суд органнарының һәм чит дәүләтләрнен суд органнарының суд актларын үтәве, Халыкара суд һәм башка юридик бәхәсләрдә Россия Федерациясе мәнфәгатьләрен яклау белән бәйле суд чыгымнарын, юридик һәм адвокат хезмәтләрен, халыкара суд органнарында һәм суд органнарында суд процесслары кысаларында төзелгән килешүләрне түләү чит ил дәүләтләре, федераль әһәмияттәге чараларны гамәлгә ашыруга, тышкы икътисади эшчәнлек белән бәйле;

дәүләт граждан хезмәткәрләре, хәрби хезмәткәрләр һәм аларга тиңләштерелгән затларның хезмәт хакына, хәрби хезмәткәрләргә һәм аларга тиңләштерелгән затларга эштән азат ителгәндә пособиеләр, башка пособиеләр һәм компенсацияләр түләүгә, реформалаштыруга, дәүләт граждан хезмәткәрләре, граждан персоналы, хәрби хезмәткәрләр һәм аларга тиңләштерелгән федераль башкарма хакимият органнары кешеләренең санын оптимальләштерүгә бәйле рәвештә; Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фонdlары бюджетларының баланслы булышын тәэмүн итүгә, мәжбүри пенсия иминиятенә һәм иминият взнослары тарифлары кимү сәбәпле Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фонdlары бюджетларының керемнәрен компенсацияләүгә; Россия Федерациясе Пенсия фонды, Россия Федерациясе Социаль иминият фонды бюджетларын үтәү барышында барлыкка килгән бюджет ассигнованиеләре житмәү очрагында социаль түләүләрнен (хезмәтләрнен) аерым төрләрен финанс белән тәэмүн иту өчен халыкны пенсия һәм социаль тәэмүн итүгә (әлеге пунктның унөченче абзацында күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлүдән тыш);

билгеләнгән тәртиптә тиешле бюджет ассигнованиеләренә ихтыяж расланганнан соң гражданнарның аерым категорияләренә социаль ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыруга;

федераль дәүләт хакимиите органнарын (Дәүләт органнарын) бетерү һәм үзгәртеп кору белән бәйле чараларга;

Россия Федерациясе Хөкүмәте резерв фондының бюджет ассигнованиеләре һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте каарлары нигезендә башка төрле резервланган бюджет ассигнованиеләре арткан очракта, шулай ук 94 маддәсенең 4 пунктындагы бишенче, унынчы һәм унберенче абзацларына, 132 маддәсенең 4\_2 пунктына ярашлы рәвештә максатчан билгеләнешкә ия булган бюджетара трансферларны федераль бюджеттан бирүгә бюджет ассигнованиеләре, 132\_1 маддәсенең 3 пункты һәм чыгымнарның гомуми күләменнән артып киткән әлеге Кодексның 242 маддәсенең 5\_1 пункты, агымдагы финанс елына федераль бюджет турында Федераль закон белән расланган;

агымдагы финанс елында субсидияләр бирү субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен туләү өчен кирәkle акчалар чикләрендә башкарыйлан юридик затларга субсидияләр бирү өчен агымдагы финанс елы башында кулланылмый торган бюджет ассигнованиеләренең калдығыннан артмаган күләмдә агымдагы финанс елы бюджет ассигнованиеләрен арттыру очрагында бу кодекста билгеләнгән таләпләргә туры килә; 1998 елның 28 мартандагы "Россия Федерациясе Эчке эшләр органнарының, дәүләт яңғынга каршы хезмәтенең гади һәм житәкчеләр составы кешеләренең, жинаять башкарма системасы учреждениеләре һәм органнары хезмәткәрләренең, Россия Федерациясе Милли гвардиясе гаскәрләре хезмәткәрләренең, Россия Федерациясе мәжбүри башкару органнары хезмәткәрләренең тормышын һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминияте турында" гы 52-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә мәжбүри дәүләт иминиятләштерүенә Федерация очрагында, әгәр федераль башкарма хакимият органы яки Россия Федерациясе законнары белән хәрби хезмәт, хезмәт караплан федераль дәүләт органы мәжбүри дәүләт иминиятен гамәлгә ашыру бурычын үтәмәсә, күрсәтелгән Федераль законда караплан вакыйгалар башланганда мәжбүри дәүләт иминиятен тиешенчә гамәлгә ашырганда иминият суммалары караплан затларга түләү өчен;

устав капиталының расланган күләме турында федераль законнарга ярашлы кабул ителгән каарлар үтәлгән очракта;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә кабул ителә торган каарлар нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә караплан бюджет ассигнованиеләрен Россия Федерациясе дәүләт программалары һәм (яки) аларның структур элементлары арасында, шул исәптән агымдагы финанс елы һәм план чоры арасында тиешле бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлеп бирү очрагында, гомумән алганда ел дәвамында федераль бюджет

ассигнованиеләренең гомуми еллык күләменең 10 проценты чикләрендә тиешле финанс елына федераль бюджет турында Федераль законда каралган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләмен арттырмыйча Россия Федерациясенең тиешле дәүләт программасын гамәлгә ашыруга;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә кабул ителә торган каарлар, бюджет ассигнованиеләре нигезендә, бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга яки Россия Федерациясе дәүләт милке объектларына капиталъ кертемнәрне гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү нигезендә, агымдагы финанс елы һәм план чоры арасында яңадан бүлү очрагында, юридик затларга әлеге Кодексның 78 статьясындагы 8 пункты һәм 78\_3 маддәсендәге 1 пунктының 3 пунктчасы нигезендә әлеге Кодексның 80 маддәсендәге 1 пунктының өченче абзацына ярашлы рәвештә субсидияләр бирү, шулай ук Россия Федерациясе субъектларының дәүләт милке объектларына капиталъ кертемнәрне финанслауга федераль бюджеттан субсидияләр бирү (муниципаль милек), - әлеге пунктның егерме өченче абзацында билгеләнгән чикләүне арттырып, тиешле финанс елына күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләренең федераль бюджет турында Федераль законда каралган гомуми күләме чикләрендә;

Россия Федерациясе Хөкүмәте резерв фондының бюджет ассигнованиеләре тиешле финанс елына каралган башка бюджет ассигнованиеләрен тиешле киметү хисабына арттырылган очракта;

Россия Федерациясе Президенты һәм (яки) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кыйммәтле металлар һәм кыйммәтле ташлар дәүләт фондыннан кыйммәтле металлар һәм кыйммәтле ташлар сату суммасын яки кыйммәтле металлар һәм кыйммәтле ташлар сатып алу суммасын Россия Федерациясенең кыйммәтле металлар һәм кыйммәтле ташлар дәүләт фондына агымдагы финанс елына федераль бюджет турында Федераль законда каралган күләмнән арттырып арттыру турында Каар кабул ителгән очракта.

Федераль бюджетның (Россия Федерациясе бюджеттән тыш дәүләт фонды бюджетының) жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә, әлеге пунктка ярашлы рәвештә, федераль бюджет турында Федераль законга (Россия Федерациясе бюджеттән тыш дәүләт фонды бюджеты турында Федераль закон) үзгәрешләр кертмичә, хезмәт хакына бюджет ассигнованиеләрен арттыру рөхсәт ителми, әлеге бюджетның унеченче абзацында билгеләнгән очраклардан тыш пунктлар.

7.1. Федераль бюджетның жыелма бюджет рәсеме белән расланган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме агымдагы финанс елына федераль бюджет турында Федераль закон белән расланган федераль бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән әлеге Кодексның 241 маддәсенең 14 пункты нигезендә гамәлгә ашырыла торган мөлкәт взносын бирүгә бюджет ассигнованиеләре күләменнән артыграк булырга мөмкин.

7.2. Россия Федерациисе Финанс министры каарларына ярашлы рәвештә, әлеге маддәнең 3 нәм 7 пунктларында билгеләнгән нигезләргә өстәмә рәвештә, федераль бюджет акчаларын баш бүлүчегә каралган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында федераль бюджет турында Федераль законга үзгәрешләр кертмичә, федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керту гамәлгә ашырылырга мөмкин (бюджет ассигнованиеләреннән тыш, дәүләт кораллану программасын гамәлгә ашыруга каралган), күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләре күләменең 10 проценты чикләрендә.

Әлеге пунктта каралган яңадан бүлү федераль бюджет акчаларының баш идарәчеләренә каралган бюджет ассигнованиеләренә карата гына гамәлгә ашырыла, алар дәүләт сәясәтен эшләү һәм гамәлгә ашыру, оборона өлкәсендә, эчке эшләр өлкәсендә, Россия Федерациисе Милли гвардиясе гаскәрләре эшчәнлеге өлкәсендә, дәүләт саклавы өлкәсендә, разведка эшчәнлеге;

Россия Федерациисе Президентының Россия Федерациисендә мобилизацион әзерлек һәм мобилизация өлкәсендә вәкаләтләрен үтәвен тәэмин итү буенча функцияләр, Россия Федерациисендә федераль фельдъегер элемтәсен тәэмин итү өлкәсендә маҳсус функцияләр;

Россия Федерациисенең иминлекне тәэмин итү өлкәсендәге дәүләт идарәсе.

Федераль бюджет турында Федераль законга үзгәрешләр кертмичә, әлеге пунктка ярашлы рәвештә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә: хезмәт хакына бюджет ассигнованиеләрен арттыру (акчалата тәэмин итү, акчалата буләкләү, акчалата тәэмин итү, хезмәт хакы) рөхсәт ителми;

башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен жәмәгать норматив йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен киметү.

Әлеге пунктта каралган нигез, әлеге статьяның 3 нәм 7 пунктларында каралган нигезләрне куллану мөмкин булмаган очракта гына кулланыла.

7.3. Россия Федерациисе Финанслар министрлыгы әлеге статьяның 7\_2 пунктында каралган нигез буенча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керту һәм аларны Россия Федерациисе Федераль Собраниесе Дәүләт думасының милли оборонаны, милли иминлекне һәм хокук саклау эшчәнлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән федераль бюджет чыгымнарын карау буенча комиссиясенә нигезләү буенча тәкъдимнәр тәкъдим итә (алга таба әлеге пунктта - Комиссия), Россия Федерациисенең 1993 елның 21 июлендәге "Дәүләт сере турында" гы 5485-І санлы Законына ярашлы рәвештә билгеләнгән таләпләрне үтәп.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр килгәннән соң бер эш көненнән дә соңға калмыйча федераль бюджетның жыелма бюджет язына үзгәрешләр кертугә ризалык яки ризасызылык турында

Карап кабул итә. Комиссия каары Россия Федерациясе Финанс министрлыгына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына җибәрелә.

Әгәр Комиссия әлеге пунктның икенче абзацында күрсәтелгән срокта аның каравына кертелгән тәкъдимнәр турында Карап кабул итмәсә, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр керту турында Карап кабул итәргә хокуклы.

7.4. Россия Федерациясе Финанслар министрлыгы Дәүләт Думасына һәм Россия Федерациясе Федераль Собраниесе Федерации Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына күрсәтелгән үзгәрешләр кертелгән көннән алып өч эш көне эчендә федераль бюджетның жыелма бюджет расланган күрсәткечләренә үзгәрешләр керту турында мәгълүмат җибәрә.

7.5. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы агымдагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү буенча Россия Федерациясе Федераль Собраниесе комиссиясенә карау өчен әлеге статьяның егерме өченче - егерме бишенче пунктларында каралган нигезләр буенча жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керту буенча тәкъдимнәр тәкъдим итә (алга таба әлеге пунктта - Комиссия).

Күрсәтелгән тәкъдимнәр комиссия тарафыннан Дәүләт Думасына, Федерации Советына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына җибәрелә.

Комиссия составына Дәүләт Думасыннан һәм Федерации Советыннан тугыз вәкил кертелә. Дәүләт Думасыннан Комиссия составы Дәүләт Думасы каары белән раслана.

Федерация Советыннан Комиссия составы Федерации Советы каары белән раслана.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кергән көннән алып өч эш көненнән дә соңга калмычча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертугә яки күрсәтелгән тәкъдимнәрне Дәүләт Думасына карауга кертугә ризалык турында Карап кабул итә. Комиссия каары Россия Федерациясе Финанс министрлыгына, Дәүләт Думасына, Федерации Советына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына җибәрелә.

Әгәр Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кергән көннән алып өч эш көне эчендә аның каравына кертелгән тәкъдимнәр турында Карап кабул итмәсә, Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле орган федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр керту турында Карап кабул итәргә хокуклы.

7.6. Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы агымдагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү буенча Россия Федерациясе Федераль Жыене комиссиясенә карау өчен әлеге Кодексның 242 маддәсeneң 5\_2 пунктында каралган каарлар проектларын тәкъдим итә (алга таба әлеге пунктта - Комиссия).

Күрсәтелгән тәкъдимнәр комиссия тарафыннан Дәүләт Думасына, Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына жибәрелә. Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кергән көннән алыш өч эш көненнән дә соңға калмыича Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр көртүгә ризалык турында яки күрсәтелгән тәкъдимнәрне Дәүләт Думасына карауга көртү турында Карап кабул итә.

Комиссия каары Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгына, Дәүләт Думасына, Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына жибәрелә.

Әгәр Комиссия әлеге пункттың беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кергән көннән алыш өч эш көне эчендә алар турында Карап кабул итмәсә, Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр көртү турында Карап кабул итәргә хокуклы.

8. Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнарының муниципаль хокукый актлары белән, бюджет мөнәсәбәтләрен жайга салучы (Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе субъекты бюджеты турындагы законыннан, Россия Федерациясе субъектының бюджеттан тыш территориаль дәүләт фонды бюджеты турындагы законыннан һәм муниципаль берәмлек вәкиллекле органының жирле бюджет турындагы муниципаль хокукый актыннан тыш), бюджет турында законга үзгәрешләр көртмичә, финанс органы житәкчесе (территориаль дәүләт бюджеттан тыш фонды белән идарә итү органы житәкчесе) каарларына ярашлы рәвештә, жыелма бюджет язына үзгәрешләр көртү өчен өстәмә нигезләр караптарга мөмкин һәм (яки) бюджет турында закона (каарда) күрсәтелгән өстәмә нигезләрне билгеләү турында нигезләмәләр караптарга мөмкин.

9. Әлеге маддәнен 7 пунктының егерме өченче һәм егерме дүртенче абзацларында караган каарларга ярашлы рәвештә федераль бюджеттан бирелә торган акчаларга 130 маддәнен 1 пунктының өченче абзацы (Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр һәм субвенцияләр өлешендә), 3 пунктының бишенче һәм алтынчы абзацлары, 4 пунктының беренче һәм икенче абзацлары һәм 132 маддәсенең 4\_1 абзацы, 1\_1 пунктының беренче абзацы һәм 132\_1 маддәсенең 1\_2 пункты, әлеге кодексның 133 маддәсенең 2 пункты.

10. Әлеге статьяның 3 пунктында караган каарлар һәм әлеге маддәнен 8 пунктында караган нигезләмәләр нигезендә Россия Федерациясе субъектлары бюджетларыннан бирелә торган акчаларга 133\_2 маддәсенең 3 пункты, 3 пунктының алтынчы һәм жишенче абзацлары, 139 маддәсенең 4 пунктының беренче һәм бишенче абзацлары, дүртенче өлешнен беренче

абзацлары һәм бу Кодексның 139\_1 маддәсeneң жиденче пункты, 140 маддәсeneң 5 пункты.

11. Мәжбүри медицина иминияте Федераль фонды бюджетыннан әлеге Кодексның 242 маддәсeneң 5\_2 пунктында каралган каарларга яралы рәвештә бирелә торган акчаларга әлеге кодексның 133\_2 маддәсeneң 3 пункты нигезләмәләре кагылмый.

## 24 маддә. Касса планы

1. Касса планы дип бюджетка керемнәр һәм бюджеттан агымдагы финанс елында бюджетның бердәм счетының фаразланган торышын билгеләү максатыннан күчерүләр, шул исәптән вакытлыча касса аермасы һәм вакытлыча буш акчалар күләмен фаразлау аңлатыла.

2. Финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) касса планын төзү һәм алыш бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш идарәчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының Баш администраторлары тарафыннан касса планын төзү һәм алыш бару өчен кирәkle мәгълуматларны тапшыру составын һәм срокларын билгели. Дәүләт (муниципаль) контрактларына, башка килешүләргә түләү буенча бюджеттан күчеруләр фаразы дәүләт (муниципаль) ихтияжларын тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны планлаштырганда билгеләнгән дәүләт (муниципаль) контрактлары, башка килешүләр буенча төзелә торган акчалата йөкләмәләрне түләү срокларын һәм қуләмнәрен исәпкә алыш формалаштырыла.

Касса планын төзү һәм алыш бару финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) яки башкарма хакимиятнең вәкаләтле органы (жирле хакимият) тарафыннан башкарыла.

Федераль бюджет үтәлешенең касса планын төзү һәм алыш бару

Федераль казначылыкны гамәлгә ашыра.

## 25 маддә. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Муниципаль берәмлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше:

салымнарны, жыемнарны һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне бюджетның бердәм счетына кертү

агымдагы финанс елында Россия Федерациисе Бюджет кодексы, бюджет турында каар һәм Россия Федерациисе Бюджет кодексы нигезләмәләренә, Федераль казначылык органнары хисапларыннан һәм бюджетка башка керемнәрдән Татарстан Республикасы законнарына яралы кабул ителгән башка муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән;

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык түләнгән суммаларны, шулай ук мондый кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык түләнгән суммаларга исәпләнгән процентларны кайтару;

- Россия Федерациисе законнары нигезендә артык түләнгән яки артык түләтелгән суммаларны исәпкә алу;
- администраторның Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетларына түләүләр бюджеты керемнәрен төгәлләве;
- Федераль казначылык тарафыннан артык түләнгән яки артык түләнгән салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын, шулай ук мондый кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык түләнгән суммаларга, тиешле бюджетларның бердәм счетларыннан тиешле бюджетларга исәпләнгән процентларны кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәkle артык бүленгән суммаларны, средстволарны күчерү Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәрне исәпкә алу һәм аларны бүлү өчен билгеләнгән федераль казначылык счетлары, Россия Федерациисе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән.

26 маддә. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

Чыгымнар буенча бюджет Россия Федерациисе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп башкарыла.

1. Жирлек бюджеты чыгымнар буенча бюджет акчаларының бердәм счетында булуы чикләрендә үтәлә, санкцияләү һәм финанслауның мәжбүри эзлекле башкарыла торган процедуralарын үтәп.

Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше:

- бюджет һәм акча йөкләмәләрен кабул итү һәм исәпкә алу;
- акча йөкләмәләрен раслау;
- акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү;
- акча йөкләмәләренең үтәлешен раслау.

2. Бюджет йөкләмәләре бюджет акчаларын алучы тарафыннан аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә кабул ителә. Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән башка килешүләр төзү юлы белән яки закон, башка хокукый актлар, килешү нигезендә кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары хисабына акчалата йөкләмәләрне казна түләүләре (алга таба - боерык) һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәkle башка документлар буенча, ә оператив-эзләү чараларын үтәү һәм зыян күрүчеләргә, шаһитларга һәм башка катнашучыларга карата куркынычсызлык чараларын гамәлгә ашыру белән бәйле очракларда түләү бурычын раслый жинаять эшен алып бару, боерыкларга ярашлы.

5. Бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә кую, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү вакытында:

- бюджет йөкләмәләренең тиешле бюджет йөкләмәләре лимитларыннан артмавы яки бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләре, шулай ук бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълуматның бюджет чыгымнарын классификацияләү кодына туры килүе;

- хисапка куелган тиешле бюджет йөклөмәсе турындағы мәгълүматның акчалата йөклөмәсе турындағы мәгълүматка туры килүе;
- акча йөклөмәсен тұләу өчен курсәтелгән мәгълүматның, акча йөклөмәсе турында мәгълүматның туры килүе;
- акча йөклөмәсе барлықка килуен раслаучы документлар болу.

Әгәр бюджет йөклөмәсе муниципаль контракт нигезендә барлықка килгән икән, муниципаль контракт турындағы белешмәләрнең муниципаль ихтыяжларны тәэммин иту өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында каралған контрактлар реестрында һәм муниципаль контракт нигезендә барлықка килгән исәпкә алынған бюджет йөклөмәсе турындағы белешмәләрнең муниципаль контракт шартларына туры килуен өстәмә контролльдә тоту гамәлгә ашырыла.

Жәмәгать норматив йөклөмәләре буенча акчалата йөклөмәләрне тұләу бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә башкарыла ала.

5. Акча йөклөмәләренең үтәлешен раслау физик яки юридик затлар файдасына бюджеттың бердәм счетыннан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан, халықара хокук субъектларыннан акчаларны исәптән чыгаруны раслаучы боерыклар, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөклөмәләрен үтәу буенча акча булмаган операцияләр үткәрүне раслаучы башка документларны тикшерү нигезендә башкарыла.

## 27 маддә. Бюджет язы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең бюджет язулары бюджет ассигнованиеләренә ярашлы төзелә, алар жыелма бюджет язы белән расланған һәм финанс органы тарафыннан бюджет йөклөмәләре лимитлары белән расланған.

2. Бюджет рәсемен раслау һәм аңа үзгәрешләр көртү бюджет акчаларының Баш идарәчесе (идарәчесе) тарафыннан башкарыла.

Бюджет йөклөмәләренең чыгымнары һәм лимитлары буенча бюджет расписаниесе курсәткечләре, әлеге Кодексның 190 һәм 191 маддәләрендә каралған очраклардан тыш, чираттагы финанс елы башланғанчы, бюджет акчаларын ведомство карамагындағы идарәчеләргә һәм (яки) алучыларга житкерелә.

3. Бюджет рәсемнәрен төзү һәм алып бару тәртибе бюджет акчаларының Баш идарәчесе (идарәчесе) чыгым төрләренең төркемчәләре (төркемчәләре һәм элементлары) буенча бюджет йөклөмәләренең расланған лимитларын детальләштерү хокуқын яки бурычын билгели ала.

4. Бюджет акчаларының Баш идарәчесе чыгымнары буенча бюджет рәсеме белән расланған курсәткечләрне жыелма бюджет рәсеме

күрсәткечләренә туры китереп үзгәртү, жыелма бюджет рәсеменә тиешле үзгәрешләр көртмичә рөхсәт ителми.

28 маддә. Бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджет дефицитын финанслау чыганакларының Баш администраторлары тарафыннан, бюджетның бердәм счетында калган акчаларны идарә итү буенча операцияләрдән тыш, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләренә ярашлы рәвештә башкарыла.

Бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре хисабына үтәлергә тиешле акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) билгеләгән тәртиптә башкарыла.

#### 29 маддә. Шәхси счетлар

1. Бюджет вәкаләтләре кысаларында бюджет үтәлеше буенча операцияләрне исәпкә алу Федераль казначылыкта Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләренә ярашлы рәвештә ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

2. Федераль казначылык шәхси хисапларны ачу һәм алыш бару Федераль казначылык билгеләгән тәртиптә башкарыла.

#### 30 маддә. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән гомуми таләпләргә ярашлы рәвештә бюджет акчаларының Баш идарәчесе билгеләгән тәртиптә төzelә, раслана һәм алыш барыла.

Бюджет акчаларының Баш идарәчесе бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашируучы җирле үзидарә органы булган казна учреждениесенең бюджет сметасы әлеге орган житәкчесе тарафыннан раслана.

#### 3. Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган

күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэмим итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итүгә һәм (яки) үтәүгә бюджет йөкләмәләренең ача житкерелгән лимитларына туры килергә тиеш.

#### 31 маддә. Финанслауның чик күләме

1. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлешен оештыруда агымдагы финанс елының тиешле чорында акча йөкләмәләрен түләүнен чик күләмен (финанслауның чик күләмнәрен) баш идарәчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга раслау һәм житкерү каралырга мөмкин.

2. Финанслауның чик күләмнәре тулаем алганда бюджет акчаларын ай саен яки квартал саен алучыга карата яки агымдагы финанс елы башыннан Баш идарәчеләрне һәм бюджет акчаларын алучыларны финанслауга гаризалар нигезендә үсә барган нәтижә белән билгеләнә.

трансферлар рэвешендэ алынган бюджетара трансферлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне дәвамында бирелгэн бюджет кеременә кайтарылырга тиеш.

Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчен югалта.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүне гамәлгә ашыручи орган бюджетның бердәм счетында акча калдыгы чикләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән. Бюджет йөкләмәләрен туләргә тиеш.

Бюджет чараларының баш администраторы тарафыннан субсидияләр һәм максатчан билгеләнешкә ия булган, финанс хисап елында кулланылмаган башка бюджетара трансферлар рэвешендә бирелгэн бюджетара трансферларга ихтыяж булу (булмау турында) турында Карап кабул итү, шулай ук әлеге бюджетара трансферларны, аларда булу турында Карап кабул иткәндә, алдан бирелгэн бюджетка кайтару ихтыяжлар бюджет чыгымнары турында Хисапка ярашлы рэвештә башкарыла, ул бюджет акчаларының баш администраторы билгеләгән тәртиптә формалаштырылган, һәм күрсәтелгән акчалар бюджетка кергән көннән алып 30 календарь көннән дә соңга калмыйча тәкъдим ителгән.

Әгәр максатчан билгеләнешкә ия булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рэвешендә алынган бюджетара трансферларның файдаланылмаган калдыгы тиешле бюджет кеременә күчерелмәсә, курсәтелгән акчалар тиешле финанс органы билгеләгән тәртиптә бирелгэн бюджет кеременә түләтөлөргә тиеш Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән таләпләр.

V бүлек. Бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау.

34 маддә. Бюджет хисабы һәм бюджет хисабы нигезләре

1. Бюджет хисабының һәм бюджет хисабының бердәм методологиясе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләренә ярашлы рэвештә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисабы-җирлекнең финанс һәм финанс булмаган активлары һәм йөкләмәләре, шулай ук

курсәтелгән активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртүче операцияләр.

Бюджет исәп-хисабы Россия Федерациясенең бюджет классификациясен үз эченә алган исәп-хисап планнарына ярашлы рэвештә башкарыла.

Бюджет хисабы счетлары планы һәм аны куллану буенча инструкцияләр Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

32 маддә. Бюджет турында карап белән расланганнан тыш бюджет үтәлеше вакытында алынган керемнәрне куллану

1. Бюджет турында карап белән расланган керемнәрнең гомуми күләменнән тыш жирле бюджетны үтәгәндә алынган керемнәр агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турын DAGY карапга үзгәрешләр кертмичә муниципаль бурычларны алмаштыруга, муниципаль бурычларны түләүгә, шулай ук аларны үтәүгә караплан бюджет ассигнованиеләре житмәү очрагында муниципаль берәмлекнең ижтимагый норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлтелергә мөмкин Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 маддәсенең 3 пунктында караплан күләме.

2. Максатчан билгеләнешкә ия булган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансферлар (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта), шул исәптән әлеге Кодекста билгеләнгән тәртиптә бюджетка керүчеләр, шулай ук бюджет турында карап белән расланган керемнәрдән тыш бюджет үтәлеше вакытында алынган физик һәм юридик затлардан түләүсез керемнәр бюджет чыгымнарын арттыруга юнәлтелә, курсәтелгән акчаларны бирү максатларына туры килә, агымдагы финанс елы һәм план чоры бюджет турында карапына үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язына үзгәрешләр керту белән.

33 маддә. Агымдагы финанс елын тәмамлау

1. Бюджет үтәлеше буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, әлеге маддәненең 2 пунктында курсәтелгән операцияләрдән тыш.

2. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 40 маддәсе нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында хисап финанс елы керемнәрен бүлү һәм аларны тиешле бюджетларга керту буенча Федераль казначылык органнары тарафыннан операцияләрне тәмамлау агымдагы финанс елының беренче биш эш көненә башкарыла.

Курсәтелгән операцияләр хисап финанс елы бюджеты үтәлеше турында хисапта чагыла.

3. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчен югалта.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте курсәтүне гамәлгә ашыручи орган бюджетның бердәм счетында акча калдыгы чикләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән Бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

4. Бюджет акчаларын алучылар файдаланмаган, бюджетның бердәм счетында булмаган, агымдагы финанс елының соңғы ике эш көненнән дә соңга калмыйча бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджетның бердәм счетына күчерелергә тиеш.

5. Агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган, субсидияләр, субвенцияләр һәм максатчан билгеләнештәге башка бюджетара

трансфертлар рэвешенде алынган бюджетара трансфертлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне дәвамында бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга тиеш.

Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчен югалта.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтуне гамәлгә ашыручы орган бюджетның бердәм счетында акча калдыгы чикләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән. Бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

Бюджет чараларының баш администраторы тарафыннан субсидияләр һәм максатчан билгеләнешкә ия булган, финанс хисап елында кулланылмаган башка бюджетара трансфертлар рэвешенде бирелгән бюджетара трансфертларга ихтыяж булу (булмау турында) турында Карап кабул итү, шулай ук әлеге бюджетара трансфертларны, аларда булу турында Карап кабул иткәндә, алдан бирелгән бюджетка кайтару ихтыяжлар бюджет чыгымнары турында Хисапка ярashлы рэвештә башкарыла, ул бюджет акчаларының баш администраторы билгеләгән тәртиптә формалаштырылган, һәм күрсәтелгән акчалар бюджетка кергән көннән алыш 30 календарь көннән дә соңга калмыйча тәкъдим ителгән.

Әгәр максатчан билгеләнешкә ия булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рэвешенде алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы тиешле бюджет кеременә күчерелмәсә, күрсәтелгән акчалар тиешле финанс органы билгеләгән тәртиптә бирелгән бюджет кеременә түләтөлөргә тиеш Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән таләпләр.

V бүлек. Бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау.

34 маддә. Бюджет хисабы һәм бюджет хисабы нигезләре

1. Бюджет хисабының һәм бюджет хисабының бердәм методологиясе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләренә ярashлы рэвештә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисабы-жирлекнең финанс һәм финанс булмаган активлары һәм йөкләмәләре, шулай ук

күрсәтелгән активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртүче операцияләр.

Бюджет исәп-хисабы Россия Федерациясенең бюджет классификациясен үз эченә алган исәп-хисап планнарына ярashлы рэвештә башкарыла.

Бюджет хисабы счетлары планы һәм аны куллану буенча инструкцияләр Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

2. Бюджет үтәлеше турындағы еллық хисапны тышкы тикшерү Ютазы муниципаль районы Контроль-хисап палатасы тарафынан башкарыла.

Башкарма комитет бюджет үтәлеше турында хисапны ағымдагы елның 1 апреленнен дә соңға калмыйча тапшыра. Бюджет үтәлеше турында еллық хисапка нәтижә әзәрләү бер айдан да артмаган сротка үткәрелә.

3. Бюджет үтәлеше турында еллық хисапка Нәтижә Контроль-хисап палатасы тарафынан жирлек советына бер үк вакытта Башкарма комитетка жибәрелә.

4. Бюджет үтәлеше турында еллық хисап жирлек советына ағымдагы елның 1 маеннан да соңға калмыйча тапшырыла.

Бюджет үтәлеше турында еллық хисап жәмәгать тыңлаулерына жирлек уставында билгеләнгән тәртиптә чыгарылырга тиеш.

Бюджет үтәлеше турында еллық хисап Совет карары белән расланырга һәм рәсми рәвештә бастырылырга тиеш.

36 маддә. Ағымдагы елның 1 маеннан да соңға калмыйча бюджет үтәлеше турында еллық хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау Башкарма комитет советка хисап финанс елы өчен жирле бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра.

Жирле бюджетның үтәлеше турында еллық хисап белән бер үк вакытта бюджет үтәлеше турында карап проекты, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

Хисап финанс елында бюджет үтәлеше турындағы каарның аерым күшүмталары белән күрсәткечләр раслана:

бюджет керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;

бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;

бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;

бюджет дефицитын финанслау чыганакларын классификацияләү кодлары буенча бюджет дефицитын финанслау чыганаклары;

1. Советка бюджет үтәлеше турында хисап кертелгәннән соң өч тәүлек эчендә әлеге хисап Ютазы муниципаль районның Контроль-хисап палатасына тикшерү өчен жибәрелә.

2. Ютазы муниципаль районның Контроль-хисап палатасы бер ай эчендә финанс хисап елы өчен бюджет үтәлеше турындағы хисапны тышкы тикшерү үткәрә һәм нәтижә ясый.

3. Совет бюджет үтәлеше турында хисапны алғаннан соң карый Ютазы муниципаль районы Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе.

4. Бюджет үтәлеше турындағы хисапны карау нәтижәләре буенча Совет түбәндәгә карарларның берсен кабул итә:

3. Бюджет хисабы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) Аңлатма языу.

4. Бюджет үтәлеше турындагы хисапта Россия Федерациясенең бюджет классификациясенә ярашлы рәвештә бюджет дефицитын финанслауның керемнәре, чыгымнары һәм чыганаклары буенча бюджет үтәлеше турында мәгълүматлар бар.

Бюджет үтәлеше балансында финанс булмаган һәм финанс активлары, муниципаль берәмлекнең хисап чорының беренче һәм соңғы көненә бюджет хисаплары планы хисаплары буенча йөкләмәләре турында мәгълүматлар бар.

Эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турындагы хисап хисап чорындагы эшчәнлекнең финанс нәтижәсе турында мәгълүматны үз эченә ала һәм дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча төзелә.

Акча хәрәкәте турындагы хисап бюджет акчалары белән дәүләт идарәсе секторының операцияләрне классификацияләү кодлары буенча операцияләрне чагылдыра.

Аңлатма языунда бюджет үтәлеше турында мәгълүмат бирелә, ул бюджет үтәлеше турында хисапта бирелгән мәгълүматны финанс министрлыгының норматив хокукый актларында билгеләнгән мәгълүматны ачу таләпләренә туры китереп тулыландыра

Россия Федерациясе.

5. Бюджет хисабы бюджет акчаларының баш администраторларының жыелма бюджет хисабы нигезендә төзелә.

6. Бюджет хисабы еллык. Район бюджеты үтәлеше турында хисап квартал саен чыга.

7. Бюджет хисабы Башкарма комитет тарафыннан тәкъдим ителә.

8. Агымдагы финанс елының беренче кварталы, ярты еллыгы һәм тугыз ае өчен бюджет үтәлеше турындагы хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм Бәйрәкә авыл жирлеге Советына һәм контроль-хисап палатасына жибәрелә.

Жирле бюджет үтәлеше турында еллык хисап жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

35 маддә. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Жирлек советында каралганчы бюджет үтәлеше турында еллык хисап тышкы тикшерүгә дучар ителә, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисапларын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка нәтижә әзерләүне үз эченә ала.

- жирле бюджет үтәлеше турында хисапны раслау турында;
- жирле бюджет үтәлеше турында хисапны кире кагу турында.

Бюджет үтәлеше турында карап кире кагылған очракта, ул мәгълүматны дөрес чагылдырмай яки тулы булмаган фактларны бетерү һәм бер айдан да артык булмаган вакыт эчендә кабат тапшыру өчен кайтарыла.

### 37 маддә. Муниципаль финанс контроле

1. Россия Федерациясе бюджет законнарын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы башка норматив хокукий актларны үтәүне тәэмин итү максатларында муниципаль финанс контроле.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, алдан һәм аннан соңғысына бүленә.

2. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсенде тышкы муниципаль финанс контроле Ютазы муниципаль районы Контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлеге булып тора.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсенде Эчке муниципаль финанс контроле Башкарма комитетның контроль эшчәнлеге булып тора.

4. Алдан контроль бюджет бозуларын кисәту һәм бюджет үтәлеше процессында туктату максатыннан башкарыла.

5. Алдагы контроль бюджет үтәлеше нәтижәләре буенча аларның законлы үтәлешен, исәп-хисапның дөреслеген һәм хисаплылыгын билгеләү максатыннан башкарыла.

6. Муниципаль финанс контроле органнарының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексына ярашлы билгеләнә.

7. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру объектлары һәм ысууллары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләренә ярашлы билгеләнә.